

Obsah

1. Význam dětského výtvarného projevu	7
1.1 Zásady práce s výtvarným projevem dětí	8
1.2 Psychologický význam dětské kresby	14
1.3 Faktory ovlivňující výtvarný projev dětí	15
2. Vývoj dětské kresby	19
2.1 Vývojové fáze dětské kresby	21
2.1.1 <i>Presymbolická fáze kresby</i>	21
2.1.2 <i>Přechod na symbolickou úroveň kresby</i>	28
2.1.3 <i>Fáze symbolické kresby</i>	32
2.1.4 <i>Přechod k vizuálnímu realismu a fáze druhotné schematizace</i>	34
3. Kresba postavy	37
3.1 Vývoj kresby postavy	39
3.2 Školní zralost a připravenost	56
3.3 Specifické znaky v kresbě (nejen) postavy předškolních dětí	67
3.4 Kresba postavy u dětí nezralých pro školu	73
4. Kresba postavy u dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	83
4.1 Kresba postavy dítěte s mentálním postižením	83
4.2 Kresba postavy dítěte s ADHD	86
4.3 Kresba postavy dítěte s poruchou autistického spektra	89
4.4 Kresba (nejen) postavy jedince s tělesným postižením	90
4.5 Kresba „začarované“ postavy dítěte se syndromem CAN	93
4.6 Kresba dítěte žijícího v extrémních sociálních podmínkách	96
4.7 Kresba dítěte s některými dalšími typy postižení	100
5. Kresba rodiny	103
5.1 Vývojové fáze kresby rodiny	104
5.2 Hodnocení kresby rodiny	107
5.3 Kresba začarované rodiny	112
6. Kresba jako prostředek k poznávání osobnosti dítěte	127
6.1 Introverze a extraverze v kresbě	127
6.2 Emoce a kresba	134
6.3 Psychologický a symbolický význam barev	139

7. Další možnosti práce s dětským výtvarným projevem	143
7.1 Práce s mandalami	143
7.2 Kresba přírody	152
7.3 Život a smrt v dětské kresbě	156
8. Kresebná kazuistika	167
8.1 Co je to kazuistika	168
8.2 Struktura kresebné kazuistiky	169
8.3 Ukázky kresebných kazuistik	172
8.3.1 Kresba postavy	173
8.3.2 Kresba na téma „co rád děláš“	174
8.3.3 Volná kresba 1	176
8.3.4 Volná kresba 2	179
8.3.5 Kresba začarované rodiny 1	181
8.3.6 Kresba začarované rodiny 2	184
8.3.7 Kresba rodičů	186
8.3.8 Kresba na téma „co mě zajímá“	188
Závěr	191
Souhrn	193
Summary	195
Seznam použitých zdrojů a literatury	197
Věcný rejstřík	205
Jmenný rejstřík	207